

VÄRI-MONITORIN LIITTÄMINEN ATARI ST:HEN

Monia ST:n käyttäjiä lienee harmittanut Atarin oman värinmonitorin kalleus. Jos hankkii värinmonitorilla varustetun ST-paketin ei pääse näkemään ollenkaan tarkinta grafiikkatilaa (640*400), joka vaatii Atarin oman mustavalko-monitorin. Ratkaisu tähän olisi tietenkin jonkin toisen valmistajan värinmonitori. Monet ovat tulleet ajatelleeksi tätäkin vaihtoehtoa. Ainoa ongelma on oikean monitorikaapelin löytäminen.

■ ST:n monitoriliitäntä on erittäin epästandardi 13-piikkinen liitin. Liittimiä ei toistaiseksi saa Suomesta, eikä se ulkomailakaan ole kovin yleinen. Ainoa mahdollisuus on tilata se USA:sta, joka voi olla aika epävarmaa. Järkevä ratkaisu on tehdä liitin itse.

Liittimen tekeminen saattaa kuulostaa hankalalta eikä se kovin helppoa olekaan. Työhön tarvitaan kohtalainen juottamistaito ja paljon kärsivällisyyttä. ST:n värigrafiikka asettaa monitorille tiettyjä vaatimuksia. Kaikki värisävyt näkyvät vain analogista RGB-monitoria käytettäessä. Esim. monet pelit menettävät pelattavuutensa jos monitorissa ei näy kaikkea värejä. Monitorissa pitäisi olla SCART (Euro)-liitin, jonka kautta analoginen RGB-signaali parhaiten kulkee. Nämä vaatimukset täyttää esim. Philipsin CM8533 monitori.

Työhön tarvittavat osat:
- Mahdollisimman teräväkärkinen kolvi

- Tinaa
- Yleismittari
- 1 kpl piikkirimaa
- 1 kpl DIN-liitin
- 1 kpl SCART (Euro)-liitin
- Sopivan mittainen vähintään 7-piuhainen kaapeli

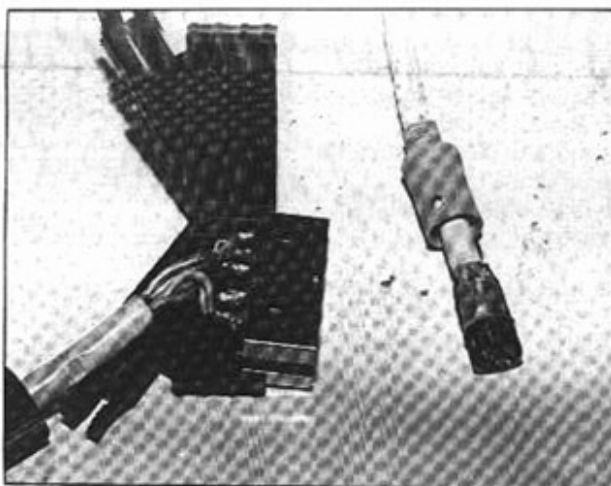
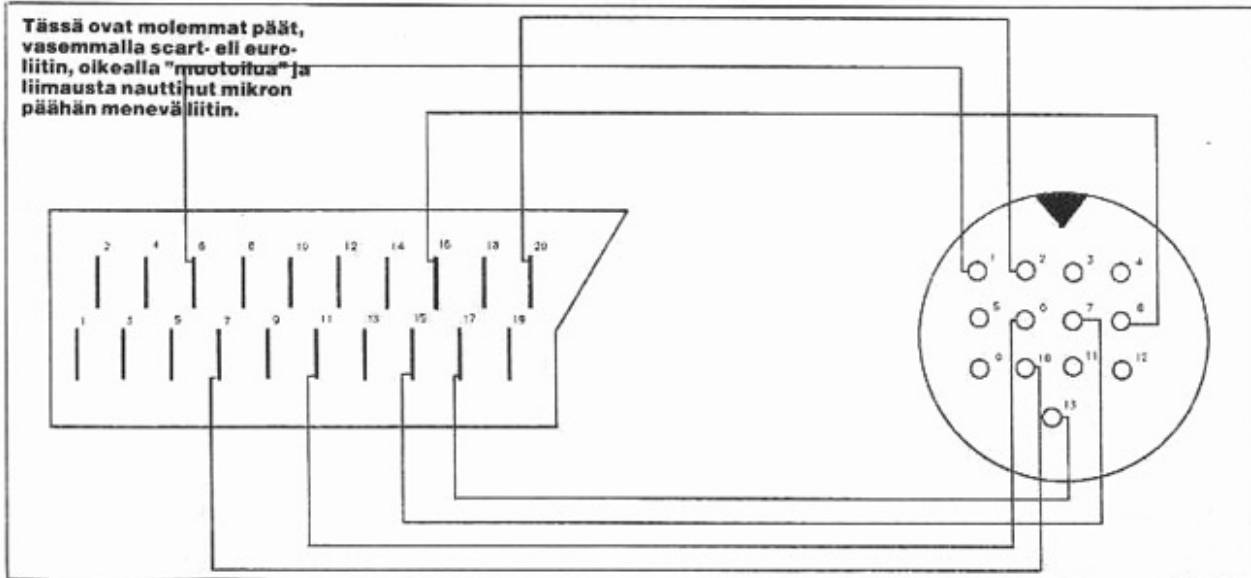
Tarvittavat osat löytää Helsingissä ainakin seuraavista kaupoista: Elektrofoto, Radio-duo, Yleiselektronikka. Myös muista hyvinvarustetuista elektroniikkaliikkeistä pitäisi löytyä ko. osat.

Näin se syntyy

Kun olet hankkinut kaikki osat, varaa sopivasti aikaa (n. 1-4 tuntia). Työ on paras aloittaa kaapelin ja piuhojen kuorisimisella. Kuori kaapelista noin 3 senttiä molemmista päistä ja piuhosta noin 1-2 mm. Mitä vähemmän kuori piuhojen sen pienempi on oikosulun mahdollisuus. (Juottaminen on tietysti myös vaikeampaa.)

Avaa DIN-liitin ja irrota muovij- ja metallikuoret. Pu-

Tässä ovat molemmat päät, vasemmalla scart- eli euro-liitin, oikealla "muotoittua" ja liimausta nauttanut mikron päähän menevä liitin.

SCARTin piikki	ATÄRin piikki	Signaalin nimi
6	1	AUDIO
7	10	SININEN
11	6	VIHREÄ
15	7	PUNAINEN
16	8	+12 VDC
17	13	MAA
20	2	SYNC

Kytentäkaaviossa ja taulukko 1:ssä piikit on kuvattu ulkoapäin, toisin sanoen kolvatessa johtoja täytyy katsoa ikäänkuin peilikuvana.

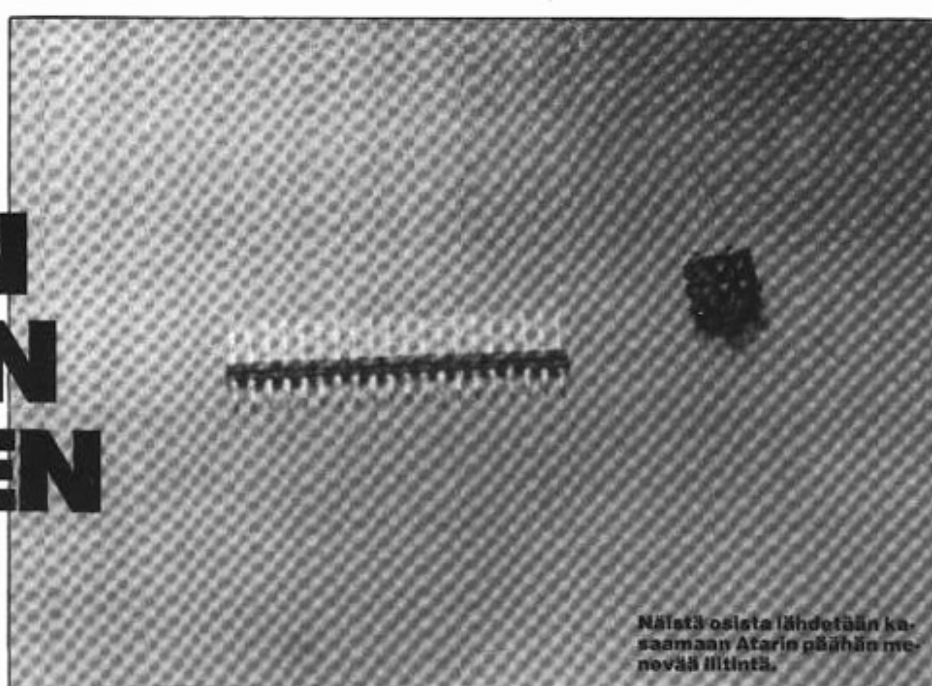
kään ja pieni pala ylimmäksi keskelle kuva 1:n mukaan. Toinen vaihtoehto on juottaa piuhat kiinni piikkeihin ennen liimaamista. Juottaminen tapahtuu kytentäkaavion mukaan. Aina piuhan juottamisen jälkeen voi pyöräyttää eristysnauhaa sen ympärille oikosulkujen välttämiseksi.

Tämän jälkeen voit juottaa kaapelin toisen pään piuhat SCART-liittimeen kytentäkaavion mukaan. Muista juottaa kaapeli SCART-liittimen kiristimen läpi.

Sitten kannattaa yleismittarilla tarkistaa, että kaikki piuhat ovat kunnolla kiinni eikä oikosulkuja ilmene.

Jos kaikki on kunnossa ja liittimen sydän on riittävän tukeva voit jo kokeilla kaapelia. Jos liitin ei mene ST:hen ovat piikit luultavasti vinossa ja liimaus on tehtävä uudestaan. Jos liimaus ei tunnu pitävän, voit myös sulatella muoveja yhteen kolvilla.

Jos kuvassa esiintyy häiri-

Näistä osista lähdetään kaapemaan Atarin päähän menevä liitin.

oitä tai kuvaa ei tule ollenkaan on kyseessä todennäköisesti oikosulku tai jokin piuhosta ei johda signaalia. Tämä ei yleensä ole vaarallista, sillä prototyypissämme tuli useita oikosulkuja monitorin ja tietokoneen mitenkään vahingoittumatta.

Sitten kun kaapeli toimii moitteettomasti voit asentaa sydämen ympärille metallikuoret. Tässä täytyy muistaa asettaa metallikuoreissa oleva lovi vastakkaiselle puolelle kuin yksinäinen piikki, koska muuten liitin ei mene ST:hen sisään (voit katsoa mallia mustavalko-monitorin liittimestä).

Tämän jälkeen koko koemuus työnnetään muovikuoreen mahdollisimman tukevaan asentoon. Aseta SCART-liitin kuoreensa ja sulje se kiristimellä.

Siinä se sitten onkin.

Ilmeneekö ongelmia?

Jos kuvassa tai äänessä ilmenee häiriöitä, tarkista vielä kerran mahdolliset oikosulut. Jos niitä ei ole ja kuvassa on kuitenkin vikaa, niin luultavasti jokin piuha on irti. Seuraavasta luettelosta ilmenevät tavallisimmat viat:

Ääntä ei ole - AUDIO-piuha irti.

Kuva ei pysy paikoillaan - SYNC-piuha irti (tai monitorin säädöt väärin).

Värit eivät täsmää - PUNAINEN, SININEN, VIHREÄ tai MAA-piuha irti (tai monitorin säädöt väärin).

Kuvaa ei ole - +12 VDC-piuha irti (tai monitorin säädöt väärin).

Tietotarvikkeen huipputarjoukset Commodoristeille!

Tietotarvike Oy tarjoaa kolme huipputarjousta Commodore-käyttäjille. Tämän hintaan et saa näitä tarvikkeita mistään muualta. Tirtu tilausuuteen ja tilaa heti, ettei jää ilman! Kaikki tuotteemme ovat korkeaa kansainvälistä laatua. Laadusta emme tingi, hinnasta kyllä.

1. PRINTERISOVITIN

Commodore-grafiikka sisäänrakennettuna. Tietotarvikkeen printerisovitin vapauttaa uusin kirjoitinvalinlohin. Sovittimen avulla Commodore 64 ja 128 -käyttäjä voi valita minkä tahansa Centronics-liitäntäisiä kirjoittimia, mm.: Brother 1009, 1109, 1409, 1509 ja kiekkokirjoittimet HRG110/15/25, Panasonic KXP-perhe, Centronics GLP/HPC 80, H156, BMC BX80/100, Shwina CP80/CPA80, Epson-perhe: Itoh 1550/8510/8600, Ritenan, Mannesman Tally MT 80, NEC P2/3, Oki 84/92/93, Seiksha SP-800, Star-perhe.

Kysykää kauppiailtanne!

VAIN! 595,-

2. VÄRINAUHAT

Värinauhat kirjoittimiin C801, C802, C803.

VAIN! 49,- KPL

3. LAATUDISKETIT

Laatudisketit 1D muovikuorella.

VAIN! 90,- 10 KPL:N RASIA

Lisäksi saatii joukko muita erittäin edullisia tarvikkeita. Tilaa ilmainen tarvikeluettomme! Yli 500,- mk:n tilaukset postikulutta.

Tilaa heti! ETTET JÄÄ ILMAN

Tilaa seuraavat tarvikkeet:

_____ kpl värinauhajoja 49,-/kpl

Kirjoittimeni on C801

C802

C803

Muu, mikä _____

Toimitamme värinauhajoja edullisesti myös muihin kirjoittimiin. Hinta pyydettyä.

_____ rasia (10 kpl) laatudisketteille 90,-/rasia

_____ kpl Centronics/C64-sovittimia 595,-/kpl

Tilaan Tietotarvike Oy:n ilmaisen tarvikeluettelon.

Nimi _____

Puhelin _____

Osoite _____

Postitampailu _____

Alekirjoitus (alle 18 vuotiaalta hoitajan allekirjoitus)

Tietotarvike maksaa postimaksun

VASTAUSLÄHETYS, Espoo 10 Lupa 140

Tietotarvike Oy
PI 227
02111 ESPOO